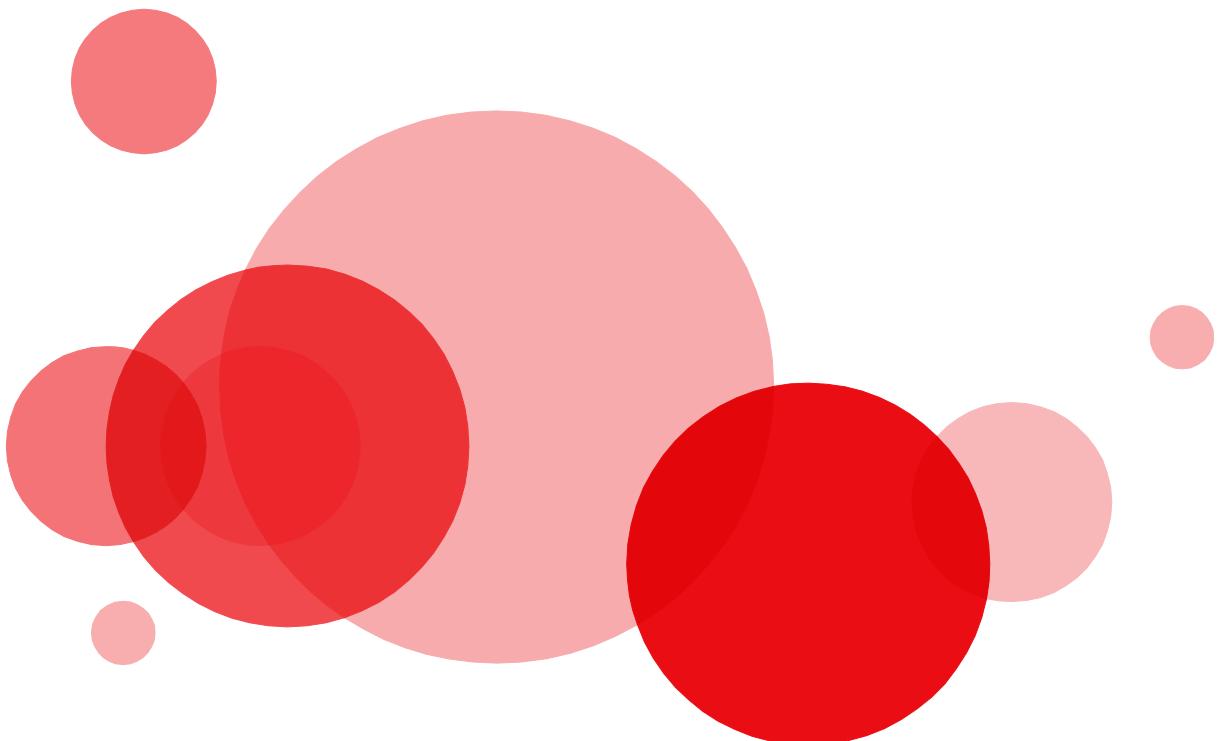

Oppdragsdokument 2018

Helse Vest RHF

**DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT**

Innleiing

Helse Vest RHF har ansvar for at folk i regionen får tilgang til spesialisthelsetenester slik det er fastsett i lover og forskrifter. Helse Vest RHF skal innrette verksemda si med tanke på å nå følgjande overordna styringsmål:

1. Redusere unødvendig venting og variasjon i kapasitetsutnyttinga
2. Prioritere psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert rusbehandling
3. Betre kvalitet og pasientsikkerheit

Dette skal skje innanfor dei ressursane som blir stilte til disposisjon i oppdragsdokumentet, jf. vedlegg 1. Vi viser til stortingsbehandlinga av Prop. 1 S (2017–2018).

Regjeringa vil skape pasienten si helseteneste. I møtet med helsetenesta skal kvar enkel pasient oppleve respekt og openheit, og gjennom samval få delta i avgjerdene om eiga behandling og korleis denne skal gjennomførast. Pasientane skal oppleve heilsakaplege og samanhengande tenester, også mellom spesialist- og kommunehelsetenesta. Ein må få på plass gode arenaer og system for informasjonsutveksling, rettleiing og kompetanseoverføring mellom spesialist- og kommunehelsetenesta, medrekna fastlegane. Det skal leggast til rette for god kommunikasjon mellom helsepersonell og pasient, som også inneber å bruke tolketenester når det trengst. Ein må etterspørje og synleggjere samiske pasientar sin rett til og behov for tilrettelagde tenester fra planleggingsfasen, gjennom utgreiingsfasen, og når det blir teke avgjerder. Eventuelle nye tiltak til dei regionale helseføretaka og helseføretaka for å styrke samisk språk og språkrettar skal vurderast i oppfølginga av NOU 2016:18 *Hjertespråket – Forslag til lovverk, tiltak og ordninger for samiske språk*.

Omstilling av spesialisthelsetenester som er aktuelle for kommunane, skal ikkje gjennomførast før kommunane er i stand til å handtere dei nye oppgåvene. Det er ein føresetnad at omstillinga gir brukarane eit kontinuerleg og like godt eller betre tenestetilbod enn før. Vi viser til *Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering (2017–2019)*. I tråd med Meld. St. 26 (2014–2015) *Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet* skal Helse Vest RHF vere med og auke kompetansen i communal helse- og omsorgsteneste.

Dei regionale helseføretaka må følgje opp arbeidet helseføretaka gjer med utviklingsplanar og sørge for at desse blir sett samla og tryggjer det totale helsetilbodet i regionen.

Det er eit mål å auke både talet på offentleg igangsette kliniske studiar og studiar som er sette i gang av næringslivet. Det skal leggast til rette for auka samarbeid med næringslivet, m.a. gjennom tilrettelegging av infrastruktur for utprøving av medisinsk-teknisk utstyr og for industrifinansierte kliniske studiar. Innovasjonseffekten av anskaffingar i helseføretaka bør aukast, til dømes innan bygg, medisinsk-teknisk utstyr og IKT.

Under hovudmåla 1–3 har vi konkretisert kvantifiserbare styringsmål som skal nåast i 2018. Helse- og omsorgsdepartementet vil følgje opp styringsmåla under Mål 2018 i dei månadlege og tertialvise oppfølgingsmøta med dei regionale helseføretaka. Dei regionale helseføretaka skal også gjennomføre Andre oppgåver 2018, som er konkretiserte under hovudmåla 1–3. Styret og leiinga i Helse Vest RHF har ansvar for å følgje med på kvalitetsindikatorane til Helsedirektoratet og eventuelt sette i verk tiltak for å betre måloppnåinga på kvalitetsindikatorar.

Følgjande nye dokument skal leggast til grunn for utvikling av tenesta:

- *Mestre hele livet. Regjeringens strategi for god psykisk helse (2017–2022)*
- *Sammen redder vi liv – en nasjonal dugnad for å redde liv ved hjertestans og andre akuttmedisinske tilstander*. Helsedirektoratet 2017
- *Meld. St. 6 (2017–2018) Kvalitet og pasientsikkerhet 2016*
- *Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata*
- *Nasjonal hjernehelsestrategi (2018–2024)*
- *Nasjonal diabetesplan (2017–2021)*

1. Redusere unødvendig venting og variasjon i kapasitetsutnyttinga

Hovudoppgåvane i spesialisthelsetenesta skal løysast ved dei offentlege sjukehusa. Betre samarbeid mellom private og offentlege helsetenester inneber betre utnytting av ledig kapasitet, større valfridom og nye arbeids- og samarbeidsformer. Pasientane skal sleppe unødvendig ventetid. Fritt behandlingsval og pasient- og brukarrettslova legg til rette for dette. Pasientforløpa skal vere gode og effektive. Det er innført 28 pakkeforløp for kreft. Det blir innført pakkeforløp for hjerneslag, psykisk helse og rus. Målinga av pakkeforløpa vil starte samtidig med innføringa, og departementet kjem tilbake til indikatorane for dette i revidert oppdragsdokument 2018. Kunnskap om variasjon i kapasitetsutnyttinga skal brukast aktivt som grunnlag for å auke kapasitet og gi meir likeverdig tilgang til helsetenester.

Mål 2018:

- Gjennomsnittleg ventetid skal reduserast i alle regionar samanlikna med 2017. Gjennomsnittleg ventetid skal vere under 50 dagar i alle regionar innan 2021.
- Ingen fristbrot.
- Median tid til tenestestart skal reduserast i regionen samanlikna med 2017¹.
- Regionen skal halde ein større prosentdel av pasientavtalene samanlikna med 2017 (passert planlagt tid). Regionen skal halde minst 95 pst. av avtalane innan 2021.
- Prosentdelen pakkeforløp som er gjennomført innan den definerte standard forløpstida for kvar av dei 26 kreftformene skal vere minst 70 prosent. Variasjonen i måloppnåing for pakkeforløp kreft på helseføretaksnivå skal reduserast.

Andre oppgåver 2018:

- Helse Vest RHF skal innan 1. juni 2018 rapportere på oppfølging av tiltak knytte til samhandling med private avtalepartar, jf. rapport frå juni 2017. Helse Vest RHF skal sikre at vurderingseiningar innan tverrfagleg spesialisert rusbehandling er godt nok kjende med pasientrettane, medrekna retten til fritt behandlingsval.
- Dei regionale helseføretaka skal, under leiing av Helse Nord RHF, og i samarbeid med Helsedirektoratet:
 - Innan 1. november 2018 gjere greie til departementet for status i arbeidet med å redusere uønskt variasjon i kapasitetsutnytting og forbruk, og kome med framlegg til vidare utviklingsarbeid. Tiltrådingar i rapporten «Reduksjon av uønsket variasjon i kapasitetsutnyttelse og effektivitet i spesialisthelsetjenesten» av 10. oktober 2017 skal følgjast opp. Ein skal prioritere å publisere nasjonale tal for indikatorane «ikkje møtt», «replanlegging» og «planleggingshorisont». Vidare skal ein vurdere korleis undersøkinga Riksrevisjonen har gjort av effektivitet i sjukehus, jf. Dokument 3:2 (2017–2018), kan nyttast som grunnlag for å utarbeide indikatorar for variasjon i kapasitetsutnytting av operasjonsstover.
 - Samle og dele erfaringar frå relevante ressursar på tvers av regionane som jobbar med forbeting i effektivitet og kapasitetsutnytting, med tanke på å finne ut kva faktorar som er med og gjer at forbettingsarbeidet lykkast. Det skal gjerast greie for dette til departementet innan 1. juni 2018. Som del av dette skal det gjerast greie for korleis styra i regionale helseføretak og helseføretak får høve til å følgje jamt med på relevant styringsinformasjon om effektivitet, kapasitetsutnytting og betringsarbeid som er gjennomført.
 - Følgje opp variasjon i liggetid, etterkontrollar og rehabilitering for hofteprotese- og hoftebrotpasientar, i tillegg variasjon i utnytting av operasjonsstuene, jf. oppfølgingsundersøkinga Riksrevisjonen har gjort av effektivitet i sjukehus.
- Helse Vest RHF skal vere med på arbeidet Helsedirektoratet gjer med å vidareutvikle finansieringsordningane, medrekna innsatsstyrt finansiering med tanke på ev. endringar frå 2019.

¹ Tida mellom datoен då spesialisthelsetenesta tek imot tilvisinga og datoen då pasienten får ei teneste, altså datoen då ein viss prosedyre er utført. Dette blir målt for eit utval utgreiings- og behandlingsprosedyrar. Liste over kva utgreiings- og behandlingstenester som inngår i målingane, finn ein på nettsidene til Helsedirektoratet: <https://helsedirektoratet.no/Documents/Statistikk%20og%20analyse/Statistikk%20fra%20Norsk%20pasientregister/Definisjon-av-tjenester.pdf>

2. Prioritere psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert rusbehandling

Den nye strategien for psykisk helse «Mestre hele livet» skal ligge til grunn for korleis dei regionale helseføretaka innrettar behandlingstilbodet til barn, unge, vaksne og eldre. Ein skal legge til rette for større grad av tverrfagleg og pasienttilpassa organisering av tilboda, ut frå kva brukarane spør etter hjelp til og oppdatert fagkunnskap. Responsevne og mobilitet i tenestene, medansvar for heilskapen i oppfølging av pasientar, styrka tilgang døgnet rundt og kortare ventetider er sentrale utviklingsområde. Vi føreset at pakkeforløpa for psykisk helse og rus er ein reiskap for meir målretta leiing og styring av verksemda. Besøksrapportane frå Sivilombodsmannen og rapportane frå Helsetilsynet skal inngå i det generelle kunnskapsgrunnlaget for utvikling og forbetring av tenestene. Det er stort behov for å jobbe vidare med systematisk endring og styrking av kompetanse og organisering for å redusere tvangsbruk i psykisk helsevern, og for å vidareutvikle og spreie gode metodar for frivillig behandling. Når pasientar har både psykiske lidingar og er rusavhengige, må tenestene behandle begge tilstandane samtidig og i samarbeid med kommunane. Registrering av data til eit kvalitetsregister innan tverrfagleg spesialisert rusbehandling er avgjerande for at registeret skal kunne gi viktig kunnskap om kvaliteten.

Mål 2018:

- Det skal vere høgare vekst innan psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert rusbehandling enn for somatikk på regionnivå. Distriktspsykiatriske senter og psykisk helsevern for barn og unge skal prioriterast innan psykisk helsevern. Veksten skal målast i gjennomsnittleg ventetid, kostnader (kostnader til avskrivningar, legemiddel og pensjon skal synleggjera, men haldast utanfor) og aktivitet (polikliniske opphald)².
- Færre tvangsinngleggingar i psykisk helsevern enn i 2017.
- Færre pasientar med tvangsmiddelvedtak i psykisk helsevern (døgnbehandling) enn i 2017.
- Registrere avslutningstype og sikre så få avbrot som råd i døgnbehandling tverrfagleg spesialisert rusbehandling.

Andre oppgåver 2018:

- Helse Vest RHF skal implementere pakkeforløpa for psykisk helse og rus.
- Helse Vest RHF skal registrere utskrivingsklare pasientar innan psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert rusbehandling, og inngå samarbeidsrutiner med kommunane for å førebu utskrivningar om desse pasientane, jf. innføring av betalingsplikt for kommunane frå 2019.
- Helse Vest RHF skal vidareføre satsing på betre helsetenester til barn og unge i barnevernet, medrekna å vere med og utvikle modellar for utgreiing av barn i barnevernet og utvide det ambulante arbeidet inn mot barnevernet. Helse Vest RHF skal gjere sitt til at desse helsetilboda blir vidareutvikla slik at den språklege og kulturelle bakgrunnen til samiske barn òg er varetaken.
- Helse Vest RHF skal sette i verk tiltak for å auke tilgangen til psykisk helsevern for innsette i fengsel, medrekna språklege og kulturelt tilrettelagte tilbod for samiske innsette.

² Årsverk er utteke som måleparameter. Årsverkstal frå SSB gir inga fullstendig oversikt over årsverk etter sektor på grunn av reglane for innrapportering av felles personell.

3. Betre kvalitet og pasientsikkerheit

Helsenesta skal vidareutviklast slik at pasientar og brukarar i større grad får og opplever å få trygg og god helsehjelp. Helse, miljø og sikkerheit (HMS) skal vere ein integrert del av kvalitets- og pasientsikkerheitsarbeidet. Gode pasientforløp skal utviklast i samarbeid med kommunar, med spesiell merksemd på pasientar med kols, og pasientar som treng rehabilitering og habilitering. Kvalitetsmålingar, pasientsikkerheitsmålingar, forskingsbasert kunnskap og pasienterfaringar må nyttast aktivt i utforminga av tenestetilbodet og i systematisk forbettingsarbeid. Ineffektive metodar skal fasast ut. Ein eigen undersøkingskommisjon for alvorlege hendingar i helsetenesta skal etablerast i 2018. Det er eit mål å redusere urettvis variasjon i tenestetilbodet der dette er dokumentert, til dømes gjennom helseatlas.

Bemanning, utdanning, kompetanseutvikling, forsking, innovasjon og opplæring av pasientar og pårørande skal underbygge god og forsvarleg pasientbehandling.

Mål 2018:

- Prosentdelen pasientskadar basert på dei årlege GTT-undersøkingane er redusert med 25 prosent innan utgangen av 2018, målt ut frå undersøkinga for 2012.
- Prosentdelen sjukehusinfeksjonar skal vere mindre enn 3,5.
- 30 pst. reduksjon i samla forbruk av breispektra antibiotika i norske sjukehus i 2020 samanlikna med 2012. (Målt som desse fem breispektra midla: karbapenem, 2. og 3. generasjon cefalosporin, penicillin med enzymhemjar og kinolon).
- Minst 20 pst. av pasientar med akutt hjerneinfarkt får intravenøs trombolysebehandling.
- Minst 50 pst. av pasientar med hjerneinfarkt som er trombolysebehandla, får denne behandlinga innan 40 minutt etter innlegging.
- Ingen korridorpasientar.
- Prosentdelen dialysepasientar som får heimodialyse, skal vere minst 30.
- Talet på kliniske behandlingsstudiar er auka samanlikna med 2017.

Andre oppgåver 2018:

- Helse Vest RHF skal implementere pakkeforløpa for hjerneslag
- Helse Vest RHF skal sørge for at helseføretaka utviklar rutiner for god overføring frå barne- til vaksenororientert helseteneste ut frå best tilgjengeleg kunnskap. Rutinene skal omfatte overføring internt i sjukehuset og mellom sjukehuset og primærhelsetenesta. Rutinene er utarbeidde i samarbeid med ungdomsrådet i helseføretaka.
- Helse Vest RHF skal sørge for ei planmessig omlegging av Raskare tilbake-ordninga. Med grunnlag i tilrådingar frå dei regionale helseføretaka i brev av 28. april 2017 skal tiltak med god verknad og som har verka til at behandling og arbeidsretta hjelp skjer samtidig, integrerast i det ordinære pasienttilbodet. Behandlingstilbodet for aktuelle pasientgrupper som skal vidareførast, skal så langt råd er tilbydast utan opphold. Omlegginga inneber at midla er medtekne i grunnlaget for den ordinære pasientbehandlinga, og kan finansierast av ISF og laboratorie- og radiologiske undersøkingar. Pasientar som får behandling gjennom desse behandlingstilboda, skal framleis registrerast til NPR med debitorkode 20. Vi ber Helse Vest RHF sende Helse- og omsorgsdepartementet informasjon om status og vidare plan for omlegginga innan 1. mai 2018.
- Dei regionale helseføretaka skal i samarbeid og under leiing av Helse Sør-Øst RHF sørge for ei forskingsbasert følgeevaluering av omlegginga av Raskare tilbake. Evalueringa skal særleg avdekke konsekvensar for personar med muskel- og skjelettlidningar og psykiske lidningar, og effekten på sjukefråværet. Helse Sør-Øst RHF får tildelt i alt 7 mill. kroner til å gjennomføre den forskingsbaserte evalueringa og til å monitorere og spreie kunnskap. Helse Sør-Øst RHF skal gjere greie for planar for evaluering, monitorering og kunnskapsspreiing innan 1. mai 2018.
- Helse Vest RHF skal redusere urettvis variasjon i tilbodet til pasientar med kols, jf. SKDEs helseatlas.
- Helse Vest RHF skal styrke arbeidet med tidleg diagnostisering og oppfølging/rettleiing av autismespekteforstyrringar (ASF), og stimulere til forpliktande samarbeidsavtalar mellom helseføretak/sjukehus og kommunar.

- Dei regionale helseføretaka skal, under leiing av Helse Sør-Øst RHF, førebu innføring av Nasjonalt screeningprogram for tarmkreft frå 2019 med utvikling av nytt IT-program, starte rekruttering av personell, skopiskule, investeringar i endoskopisenter m.m.
- Helse Vest RHF skal, i samarbeid med dei andre regionale helseføretaka, etablere ei nasjonal ordning med ekspertpanel i spesialisthelsetenesta der pasientar med alvorleg livsforkortande sjukdom kan få ei ny vurdering av kva som er mogeleg behandling for anten etablert eller utprøvande behandling i Noreg eller i utlandet, jf. utgreiing gjennomført i 2017.
- Helse Vest RHF skal, i samarbeid med dei andre regionale helseføretaka, følge opp tilrådingane frå den 5-årige heilskaplege gjennomgangen av godkjende fleirregionale og nasjonale behandlingstenester. Desse skal ha fungerande faglege referansegrupper, definerte kvalitetsmål, eintydige tilvisingskriterium og likeverdig tilgang til tenestene. Helse Vest RHF skal rapportere på gjennomførde tiltak, og ev. legge fram ein framdriftsplan for ytterlegare tiltak innan 1. november 2018.
- Helse Vest RHF skal i samarbeid med Helsedirektoratet og kommunane etablere ei ordning for opplæring og bruk av akutthjelparar. Vi viser til akuttmedisinforskrifta § 5.
- Helse Sør-Øst RHF skal ta det nasjonale ansvaret for ein informasjonskampanje som kan auke talet på organdonorar i 2018. Kampanjen skal òg omfatte levande givar av nyre. Dette arbeidet skal gjennomførast i samarbeid med relevante aktørar, medrekna dei tre andre regionale helseføretaka. Direktoratet for e-helse skal gjere nødvendige tekniske endringar for å realisere ei elektronisk løysing for organdonasjon i kjernejournal. Dei regionale helseføretaka skal dekke kostnadene til utvikling, forvaltning og drift av elektronisk løysing for organdonasjon.
- Vi viser til fleire oppdrag til dei regionale helseføretaka innanfor legemiddelområdet i 2017, og m.a. rapport frå dei regionale helseføretaka til departementet om overgang til fagleg likeverdige, men rimelegare legemiddel og tilgrensande oppdrag. Vi legg til grunn at dei regionale helseføretaka følgjer opp tilrådingane i rapporten, og gjer greie for denne oppfølginga til departementet innan 1. juni 2018. Ein viktig føresetnad for overgang til fagleg likeverdige, men rimelegare legemiddel er at helsepersonell har god nok informasjon om legemiddel på forskrivingstidspunktet. Vi ber derfor dei regionale helseføretaka, i samråd med Statens legemiddelverk og Direktoratet for e-helse, om å sette i gang eit arbeid knytt til etablering av SAFEST. Plan for gjennomføring, etablering og finansiering av SAFEST skal leggast fram for departementet innan 1. april 2018.
- Helse Vest RHF skal i samarbeid med dei andre regionale helseføretaka legge til rette for at nasjonale medisinske kvalitetsregister blir utvikla på område der det trengst kunnskap, som t.d. innanfor psykisk helsevern og rus. På område der pasientgrunnlaget er lite, til dømes innanfor persontilpassa medisin, høgspesialisert medisin og sjeldne sjukdommar, skal det leggast til rette for internasjonalt samarbeid om kvalitetsregister og forsking, òg på område som inngår i dei europeiske referansenettverka eller nordisk samarbeid. Det er ein føresetnad at etablering av register skjer innanfor ramma av det etablerte systemet for nasjonal status for medisinske kvalitetsregister.
- Helse Vest RHF skal styrke innsatsen i pasientsikkerheitsprogrammet og i samarbeid med dei andre regionale helseføretaka sikre at tiltakspakkene frå pasientsikkerheitsprogrammet, medrekna kartlegging av pasientskader og pasientsikkerheitskultur, blir vidareførte etter 2018. Dei regionale helseføretaka skal samarbeide med Helsedirektoratet og pasientsikkerheitsprogrammet om å kome med framlegg til plan innan 1. juni 2018 for korleis arbeidet med ein samordna innsats på pasientsikkerheitsområdet bør innrettast frå 2019.
- Dei regionale helseføretaka skal i samarbeid, og under leiing av Helse Nord RHF, sikre at helseføretaka registrerer i pasientadministrative system at pasientar har vore vurderte og eventuelt fått tildelt kontaktlege. Det skal gjerast greie for status innan 1. juni 2018.
- Helse Vest RHF skal sikre at Norwegian Pumps & Pipes blir vidareført. Det er ein føresetnad at prosjektet finn breiare finansiering etter 2018.

Personell, utdanning og kompetanse

Vi viser òg til føretaksprotokollen av 16. januar 2018 om Bemannning og kompetanse.

- Helse Vest RHF skal sørge for at det er utarbeidd planar for iverksetting av del 2 og 3 i ny ordning for spesialistutdanning av legar, medrekna at dei regionale utdanningssentra (RegUt) er rusta til å vareta nye oppgåver med læringsaktivitetar og nasjonal samordning.

- Helse Vest RHF må sikre at regionale utdanningssenter og helseføretaka har utarbeidd planar og læringsaktivitetar for innfasing av ny spesialitet i akutt- og mottaksmedisin.
- Helse Vest RHF skal legge til rette for at eksisterande tilbod om kompetanseheving i samisk språk og kultur blir gjort kjent nasjonalt, slik at helsepersonell i heile landet har høve til å søke om deltaking. Helse Midt-Norge RHF og Helse Nord RHF skal legge til rette for at tilsette kan få kompetanseheving i samisk språk når helseføretaket treng slik kunnskap.

Forsking og innovasjon

- Dei regionale helseføretaka skal gjennomføre ei prøverapportering på talet på pasientar som deltek i kliniske behandlingsstudiar i helseføretaka, i tråd med tilrådingar i rapport frå arbeidsgruppe for utvikling av ein indikator for kliniske behandlingsstudiar.
- NorPedMed, det kliniske forskingsnettverket med base i Nasjonalt kompetansenettverk for legemiddel til barn, skal vere eit kontaktpunkt for legemiddelrelatert klinisk forsking på barn i den nasjonale forskingsinfrastrukturen for kliniske studiar NorCRIN.
- Helse Vest RHF skal implementere nasjonalt system for måling av innovasjonsaktiviteten i helseføretaka under leiing av Helse Sør-Øst RHF (jf. rapport frå nasjonal arbeidsgruppe frå desember 2017) og gjennomføre ei prøverapportering på aktivitetsindikatoren for 2017.
- Dei regionale helseføretaka skal, under leiing av Helse Sør-Øst RHF, greie ut og pilotere ein totalkostnadmodell for eksternt finansierte forskingsprosjekt, i tråd med tilrådingar frå arbeidsgrupperapporten *Samordnet praksis for budsjettering og regnskapsføring av forsknings- og utviklingsprosjekter innen helse* (2015) og tilrådinga frå Husebekk-utvalet («Samordning mellom universiteter og helseforetak» 2017).
- Dei regionale helseføretaka skal, i samarbeid med universiteta, utarbeide felles retningslinjer for avklaring av vertskapsrolla i eksternt finansierte prosjekt.

4. Oppfølging og rapportering

Departementet vil i oppfølgingsmøta med dei regionale helseføretaka følge opp Mål 2018 og eventuelt andre kvalitetsindikatorar ved behov. I Årleg melding 2018 skal Helse Vest RHF rapportere på *Mål 2018, Andre oppgåver 2018 og Rapportering 2018*. Helse Vest RHF skal i Årleg melding 2018, i tillegg til gjennomsnittstal for heile regionen, vise lågaste og høgaste måloppnåing på helseføretaksnivå for *Mål 2018*. Frist for innsending av årleg melding frå styret er 15. mars 2019. Vi viser til vedlegg 1 til føretaksprotokoll til Helse Vest RHF av 16. januar 2018 for nærmare informasjon om kva som skal rapporterast til departementet.

Tabell 1. Mål 2018. Datakjelder og publiseringssfrekvens.

Mål 2018	Mål	Datakjelde	Publiseringssfrekvens
1 Redusere unødvendig venting og variasjon i kapasitetsutnyttinga			
Gjennomsnittleg ventetid for avvikla pasientar i spesialisthelsetenesta.	Redusert i regionen samanlikna med 2017. Skal vere under 50 dagar i regionen innan 2021. Målt som årleg gjennomsnitt	Helsedirektoratet	Månadleg
Prosentdelen fristbrot for avvikla pasientar	0 %	Helsedirektoratet	Månadleg
Median tid til tenestestart. Tida mellom tidspunktet spesialisthelsetenesta tek imot tilvisinga og tenestestartdato (dato då prosedyre er utført) for spesifikke sjukdomsgrupper. Målet gjeld for sjukdomsgrupper der tid til tenestestart er tilgjengeleg som nasjonale tal frå NPR.	Redusert i regionen samanlikna med 2017	Helsedirektoratet	Tertiyalvis
Prosentdelen pasientkontaktar som har passert planlagt tid av totalt tal planlagde pasientkontaktar. Skal målast med same uttrekksdataoen som året før.	Redusert i regionen samanlikna med 2017. Skal halde minst 95 % av avtalene innan 2021	Helsedirektoratet	Tertiyalvis
Gjennomføring av organespesifikke pakkeforløp for kreft (samla for 26 krefttypar) innan maksimal tilrådd forløpstid ³	Minst 70 % Variasjonen i måloppnåing på helseføretaksnivå skal reduserast.	Helsedirektoratet	Tertiyalvis
2 Prioritere psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert rusbehandling			
Høgare vekst innan psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert rusbehandling. Distriktspsykiatriske senter og psykisk helsevern for barn og unge skal prioriterast innan psykisk helsevern. Veksten skal målast i gjennomsnittleg ventetid for avvikla, kostnader (kostnader til avskrivingar, legemiddel og pensjon skal synleggjera, men haldast utanfor) og aktivitet (polikliniske opphold) ⁴ .	Prosentvis større reduksjon i ventetid. Prosentvis større auke i kostnader og aktivitet.	Gjennomsnittleg ventetid: Helsedirektoratet Kostnader: rekneskapen til dei regionale helseføretaka Polikliniske opphold: Helsedirektoratet (ISF)	
Talet på tvangsinnleggingar i psykisk helsevern for vaksne per 10 000 innbyggjarar i helseregionen.	Redusert samanlikna med 2017. Årstal, og	Helsedirektoratet	Tertiyalvis

³ Prosentdelen pakkeforløp som har ei forløpstid frå starten av forløpet til oppstarten av kirurgisk, medikament- eller strålebehandling, som er innanfor standard forløpstid, for lunge-, bryst-, prostata- og tjukk- og endetarmskreft, kreft i matrøy og magesekk, blærekreft, testikkelkreft, skjoldbruskkjertelkreft, kreft hos barn, hjernekreft, nevroendokrine svulstar, følflekkkreft, peniskreft, bukspyttkjertelkreft, myelomatose, akutt leukemi, kronisk lymfatisk leukemi, gallegangskreft, primær leverkreft, hovud-/halskreft, lymfom, nyrekreft, livmorkreft, eggstokkrekf, livmorhalskreft og sarkom.

⁴ Årsverk er utteke som måleparameter. Årsverkstal frå SSB gir inga fullstendig oversikt over årsverk etter sektor på grunn av reglane for innrapportering av felles personell.

Mål 2018	Mål	Datakjelde	Publisering frekvens
	differansen blir oppgitt i Årleg melding.		
Talet på pasientar i døgnbehandling i psykisk helsevern med minst eitt tvangsmiddelvedtak per 10 000 innbyggjarar	Redusert samanlikna med 2017.	Helsedirektoratet	Årleg
Avbrot døgnbehandling i tverrfagleg spesialisert rusbehandling	Registrere avslutningstype og sikre så få avbrot som råd.	Helsedirektoratet	Tertiyalvis
3 Betre kvalitet og pasientsikkerheit			
Prosentdelen pasientskadar basert på GTT-undersøkingane	Redusere 25 % innan utgangen av 2018, målt ut frå GTT-undersøkinga for 2012.	GTT-undersøkingane Helsedirektoratet	Årleg
Prosentdelen sjukehusinfeksjonar	Mindre enn 3,5 %.	Folkehelseinstituttet	2 gonger årleg
Forbruk av breispektra antibiotika i norske sjukehus i 2020 samanlikna med 2012. (Målt som desse fem breispektra midla: karbapenem, 2. og 3. generasjon cefalosporin, penicillin med enzymhemjar og kinolon)	30 % reduksjon i samla bruk i 2020 samanlikna med 2012.	Legemiddelstatistikk frå sjukehusa	Tertiyalvis
Prosentdelen pasientar med akutt hjerneinfarkt som får intravenøs trombolysebehandling	Minst 20 %	Helsedirektoratet	Tertiyalvis
Prosentdelen pasientar med hjerneinfarkt som er trombolysebehandla, og får denne behandlinga innan 40 minutt etter innlegging	Minst 50 %	Helsedirektoratet	Tertiyalvis
Prosentdelen korridorpasientar på sjukehus	0 %	Helsedirektoratet	Tertiyalvis
Prosentdelen dialysepasientar som får heimodialyse	Minst 30 %	Helsedirektoratet	Tertiyalvis
Talet på kliniske behandlingsstudiar er auka	Auka samanlikna med 2017.	CRISTin	Årleg

Tabell 2. Rapportering 2018. Datakjelder og publiseringsfrekvens.

	Mål	Datakjelde	Publisering frekvens
Pasientar sin erfaring med døgnopphald innan psykisk helsevern 2016		Folkehelseinstituttet	Publisert i oktober 2017
Brukarerfaringer med fødsels- og barselomsorga i 2016		Folkehelseinstituttet	Publisert i desember 2017
Pasientar sin erfaring med døgnopphald innan tverrfagleg spesialisert rusbehandling (TSB) i 2017		Folkehelseinstituttet	Publisert i desember 2017
30 dagar overleving etter innlegging i 2017 (uansett årsak til innlegging)		Folkehelseinstituttet	Årleg
30 dagar overleving etter innlegging for hjerneslag i 2017		Folkehelseinstituttet	Årleg
30 dagar overleving etter innlegging for hoftebrot i 2017		Folkehelseinstituttet	Årleg

	Mål	Datakjelde	Publisering frekvens
30 dagar overleving etter innlegging for hjerteinfarkt i 2017		Folkehelseinstituttet	Årleg
Prosentdelen relevante einingar i regionen der tiltakspakkane i pasientsikkerheitsprogrammet er implementerte.	100 %	RHF-rapportering til pasientsikkerheitsprogrammet	Årleg
Talet på helseføretak som deltek i læringsnettverk Gode pasientforløp i 2018. Vi viser til Oppdragsdokument 2017: "Helse Vest RHF skal delta i læringsnettverket Gode pasientforløp når kommunane i opptaksområdet til helseføretaka deltek."		Helseføretaka rapporterer for perioden 1.1.2017-31.12.2018.	
Prosentdelen episodar rapporterte med riktig behandlingsstad til Norsk pasientregister	100 %	Norsk pasientregister	Tertiavis

Rapporteringa skal sendast til postmottak@hod.dep.no med kopi til rapportering@hod.dep.no.

Oslo, 16. januar 2018

Bent Høie

Helse- og omsorgsminister

Vedlegg 1 - Tildeling av midlar

Helse Vest RHF skal i 2018 basere verksemda på tildelte midlar i tabell 3. Utbetalingsplan kjem i eige brev. Departementet set føre at Helse Vest RHF set seg inn i Prop. 1 S (2017–2018) og budsjettvedtaket frå Stortinget. Vi viser til helseføretakslova § 45 og løyvingsreglementet § 10, der departementet og Riksrevisjonen kan avgjere å kontrollere at midlane blir brukte etter føresetnadene.

Tabell 3. Tilskot til Helse Vest RHF fordelt på kapittel og post (i kroner)

Kap	Post	Nemning	Midlar til Helse Vest RHF
701	71	Medisinske kvalitetsregister	6 645 000
732	70	Omlegging av arbeidsgivaravgift	27 762 000
	70	Tilskot til turnusteneste	6 600 000
	70	Multisenterstudie ME	3 000 000
	70	Medisinsk undersøking på barnehusa	3 900 000
	70	Avansert heimesjukepleie for barn Stavanger	6 100 000
	70	Landsdekkande modell for rettspsykiatri	1 100 000
	70	Nasjonalt program for tarmscreening 2019	1 500 000
732	71	Kvalitetsbasert finansiering	101 810 900
732	73	Basisløyving Helse Vest RHF	18 327 061 000
732	76	Innstsstyrt finansiering av sjukehus, overslagsløyving	⁵
732	77	Laboratorie- og radiologiske undersøkingar, overslagsløyving	⁶
732	78	Forsking og nasjonale kompetansenester	149 215 700
732	80	Tilskot til refusjon av merverdiavgift for helseføretak	⁷
770	21	Særlege driftsutgifter (prøveordning tannhelsetenester)	400 000

Departementet ber Helse Vest RHF om å førebu seg på innføring av betalingsplikt for kommunane for utskrivingsklare pasientar med rus- og/eller psykiske helseproblem frå 2019.

Kap. 701, post 71 Medisinske kvalitetsregister

Data frå medisinske kvalitetsregister er ei viktig kjelde når det gjeld å styrke det systematiske arbeidet for betre kvalitet og pasientsikkerheit. Arbeidet med medisinske kvalitetsregister skal følgast opp i tråd med helseregisterstrategien og prioriteringar i kap. 701 i statsbudsjettet for 2018. Helse Vest RHF blir tildelt 6,645 mill. kroner til Nasjonal IKT for å utvikle tekniske fellesløysingar for nasjonale medisinske kvalitetsregister. Nasjonal IKT og FMK (Fagforum for medisinske kvalitetsregister) skal i samarbeid med Direktoratet for e-helse hjelpe til så inntil 2 mill. kroner av desse midlane blir tilgjengelege for Helsedataprogrammet til realisering av fellestenerster for regista.

Kap. 732, post 70 Landsdekkande modell for rettspsykiatri

Vi viser til sluttrapport frå Helsedirektoratet og at Helsedirektoratet er bede om å planlegge for nasjonal utbreiing av rettspsykiatri i lag med dei regionale helseføretaka. Helse Midt-Norge får tildelt 6,8 mill. kroner for å etablere Nasjonal Enhet for Rettspsykiatrisk Sakkynndighet. Helse Sør-Øst får tildelt 1,7 mill. kroner, Helse Vest 1,1 mill. kroner og Helse Nord 0,5 mill. kroner slik at kompetansesentra i desse regionane i samarbeid med den nasjonale eininga kan dekke regionale og landsdekkande oppgåver.

Kap. 732, post 73 Basisløyving Helse Vest RHF

Ressursramma legg til rette for ein generell vekst i pasientbehandlinga (somatikk, psykisk helsevern, tverrfagleg spesialisert rusbehandling og rehabilitering) på om lag 2 pst. Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma utgjer 0,7 pst. i 2018 tilsvarande 955 mill. kroner i effektiviseringskrav for dei

⁵ Posten er forklart under tabellen.

⁶ Posten er forklart under tabellen.

⁷ Blir utbetalt av HOD. Dei faktiske beløpa er avhengig av storleiken på kompensasjonskrava.

regionale helseføretaka. For å gi rom for m.a. investeringar og anskaffingar er 716 mill. kroner tilbakeført i basisløyvinga, slik at nettoeffekten er om lag 239 mill. kroner.

Vi viser til prosjektet «En vei inn» som Helsedirektoratet leier. Dei fire regionale helseføretaka skal bidra med 1,5 mill. kroner kvar til utvikling og etablering av felles meldingssentral.

Finansieringsansvaret for legemiddel til behandling av alvorleg astma, mastocytose, hiv, hepatitt B og attverande legemiddel til behandling av hepatitt C er overført frå folketrygda frå 1. januar 2018.

Betalingsatsen for kommunane for utskrivingsklare pasientar er 4747 kroner i 2018.

Private opptrenings- og rehabiliteringsinstitusjonar som har avtale med regionalt helseføretak, har høve til å ta eigendel. Eigendelen i private opptrenings- og rehabiliteringsinstitusjonar er 140 kroner døgnet. Eigendelen gjeld òg for dagopphald.

Kap. 732, post 76 Innsatsstyrt finansiering, overslagsløyving

Utbetaling på posten skjer på grunnlag av registrert aktivitet. Einingsprisen i 2018 for somatiske fagområde er 43 428 kroner. I 2018 utgjer akontoutbetalinga for somatiske fagområde 7 082,8 mill. kroner, tilsvarende 326 158 DRG-poeng. Einingsprisen i 2018 for poliklinisk psykisk helsevern og rusbehandling er 2 354 kroner. I 2018 utgjer akontoutbetalinga 284,3 mill. kroner, tilsvarende 120 756 DRG-poeng. Samla er akontoutbetalinga på posten 7 367,1 mill. kroner.

Budsjettet legg til rette for eit aktivitetsnivå i 2018 som ligg om lag 1,6 pst. over estimert nivå for 2017 basert på aktivitet per første tertial 2017. Som følge av reforma om fritt behandlingsval er systemet med konkrete styringsmål i talet på DRG-poeng avvikla frå 2015. Dette legg til rette for at sjukehusa kan møte auka konkurranse gjennom å auke aktiviteten der det er kapasitet og økonomi. Aktivitet utover budsjettet aktivitet utløyser 50 pst. ISF-refusjon.

Kap. 732, post 77 Laboratorie- og radiologiske undersøkingar, overslagsløyving

Utbetaling over posten skjer på grunnlag av registrert aktivitet. Budsjettet legg til rette for ein vekst på om lag 6,8 pst. utover estimert nivå i 2017 basert på rekneskapsstal frå januar–juni 2017, og dette svarar til 626 mill. kroner.

Det aktivitetsbaserte refusjonssystemet for laboratorieanalysar er omlagt frå 2018. Det er ein føresetnad at omlegginga skjer budsjettneytralt. Omlegginga omfattar frå 2018 ikkje patologi, men ein tek sikte på å ta med patologi frå 2019. Tilhøvet mellom den aktivitetsbaserte refusjonen og delen som er finansiert gjennom rammefinansiering, er endra ved at den aktivitetsbaserte refusjonen for dei offentlege laboratoria går ned i storleiksordning 6–7 pst. motsvara av ein auke i basisløyvingane. Som følge av at laboratorietakstane kan ha medført noko høgare kostnadsdekkning enn tilskikta, reduserast løyvinga med om lag 0,3 pst. For å stimulere ytterlegare til auka effektivisering er dei aktivitetsbaserte refusjonane for laboratorie- og radiologiområdet underregulerte med om lag 40 mill. kroner medrekna ABE-reforma. Refusjonssatsane for radiologi aukar i gjennomsnitt med vel 1 pst. i 2018, og for laboratorieverksemd med vel 0,2 pst.

Vedlegg 2 Utdanning av helsepersonell – dimensjonering

Grunnutdanning omfattar studium ved vidaregåande skular, høgskular og universitet der studentane har helseføretaka som praksisarena. Fylkeskommunane har ansvar for dei vidaregåande skulane.

Opplæringskontora i fylka skal i samarbeid med praksisarenaene sikre læreplassar i dei yrkesfaglege utdanningane.

Vidareutdanning omfattar m.a. ulike studium ved fagskular, høgskular og universitet der studentane har helseføretaka som praksisarena (og arbeidsplass). Høgskular som tilbyr vidareutdanning, skal i forkant inngå avtalar med helseføretaka om praksisplassar. Ein skal prøve å løyse eventuell usemje i samarbeidsorganet. Spesialistutdanning for legar skal varetakast i samsvar med den nye spesialistforskrifta.

Nedanfor gjengir vi Kunnskapsdepartementet sine forslag til kandidatmåltal for 2018. Kandidatmåltalaet for kvar enkelt institusjon er eit *minstekrav*. Endelige tal ligg føre i tildelingsbrevet frå Kunnskapsdepartementet for 2018 til utdanningsinstitusjonane og kan opplysast frå institusjonane i dei regionale samarbeidsorgana.

Helseregion	Høgskule Universitet	Obligatorisk praksis			Ikkje obligatorisk praksis			ABIOK- sjukepleie	Jordmor
		Sjuke- Pleie	Radio- grafi	Bio- ingeniør	Fysio- terapi	Ergo- terapi	Verne- pleie		
Helse Sør-Øst	Høgsk. i Innlandet	164					65	23	
	Høgsk. i Oslo og Akershus	492	34	50	134	51	147	120	34
	Høgsk. i Østfold	109		22			61	20	
	Høgsk. Diakonova	87						28	
	Lovisenberg diak. høgsk	167						48	
	Univ. i Agder	203		20			35	25	
	Høgsk. i Sørøst-Norge	344	20				57	51	20
Helse Vest	Høgsk. på Vestlandet	435	25	39	68	30	86	60	35
	Univ. i Stavanger	167						34	
Helse Midt- Norge	Høysk. i Molde	79					46		
	NTNU	425	51	73	52	57	70	134	25
Helse Nord	Univ. i Tromsø	261	24	20	33	20	64	50	20
	Nord univ.	352					30	26	
Fleire RHF	VID vit.sk. høgskole	252				30	110	22	
		3 537	154	224	287	188	771	641	134

Ver merksam på samanslårte institusjonar med lokasjonar i fleire regionar.

Følgande kandidatmåltal er fastsette for medisin, psykologi og farmasi MA ved universiteta:

	Medisin	Psykologi profesjonsutd.	Farmasi MA
Universitetet i Oslo	200	112	55
Universitetet i Bergen	164	80	25
NTNU	114	63	12
Universitet i Tromsø	84	39	25
	562	294	117

Turnusteneste

Helsedirektoratet har det overordna ansvaret og fastset kor mange turnusplassar for fysioterapeutar det skal leggast til rette for. Regionansvarlege fylkesmenn er delegerte myndighet til å skaffe turnusplassar for fysioterapeutkandidatar, og dei informerer dei regionale helseføretaka om forventa behov komande år. Talet på turnusplassar for fysioterapeutar blir vidareført i tråd med auken i 2013.

LIS1-stillingar for legar

Turnustenesta for legar enda hausten 2017 og er avløyst av LIS1-stillingar som er første delen av spesialistutdanninga for legane. LIS1-stillingane har same strukturen som turnustenesta, med 12 månader i sjukehus og 6 månader i kommunehelsetenesta, men har eigne læringsmål. Talet på LIS1-stillingar blir vidareført i 2018 på same nivået som for turnustenesta. Helsedirektoratet får i oppdrag å gjere ny vurdering av om dimensjoneringa av talet på stillingar er i tråd med det som trengst i tenesta.

Fordeling av nye legestillingar

Opprettig av legestillingar skal framleis skje i tråd med det som trengst etter sørge for-ansvaret dei regionale helseføretaka har, den helsepolitiske styringsbodskapen og dei økonomiske rammene som er stilte til disposisjon. Gode lokale, regionale og nasjonale analysar av kompetansebehov frammetter skal leggast til grunn for korleis dei regionale helseføretaka fordeler legar til helseføretaka og mellom spesialitetar. Dei regionale helseføretaka skal særleg vurdere behovet for legestillingar til spesialitetar der utdanningskapasiteten i dag går for å vere for låg, og spesialitetar der behovet for legespesialistar kan endre seg i åra som kjem som ei følge av befolkningsutvikling, sykdomsutvikling og organisatoriske endringar i helseføretaka.

Dei regionale helseføretaka skal bidra til at Legestillingsregisteret i Helsedirektoratet alltid er oppdatert.

Helse Sør-Øst RHF
Helse Vest RHF
Helse Midt-Norge RHF
Helse Nord RHF

Deres ref	Vår ref	Dato
	17/3628-36	29. juni 2018

Oppdragsdokument 2018 - tilleggsdokument etter Stortingets behandling av Prop. 85 S (2017-2018)

Det vises til oppdragsdokument 2018 til de regionale helseforetakene av 16. januar 2018. Som følge av blant annet Stortingets behandling 15. juni 2018 av Prop. 85 S (2017-2018), jf. Innst. 400 S (2017-2018), sender departementet ut et tilleggsdokument til oppdragsdokumentet 2018. Det vises også til utbetalingsbrev for juli og august.

1. Redusere unødvendig venting og variasjon i kapasitetsutnyttelsen

Andre oppgaver 2018:

- Pakkeforløp hjerneslag (akuttfasen) ble lagt fram i desember 2017, og blir implementert fra 2018. De regionale helseforetakene må sikre at pakkeforløpene blir registrert i hht Helsedirektoratets informasjonsbrev. Helseforetakene bør følge med på de registrerte dataene gjennom norsk hjerneslagregisters digitale løsning¹.
- Det vises til rapport om uønsket variasjon i kapasitetsutnyttelse, forbruk og effektivitet av 23. mai 2018. De regionale helseforetakene skal, under ledelse av Helse Nord RHF, arrangere et seminar 11. oktober 2018, hvor temaet er uønsket variasjon og forbedringsarbeid. Departementet og Helsedirektoratet skal delta. I seminaret skal blant annet de regionale helseforetakene legge frem konkrete eksempler på gode forbedringsprosjekter i helseforetak og analyser av hva som gjorde dem vellykkede. Videre skal det vurderes om det er noen fellestrekks ved de gode forbedringsprosjektene på tvers av helseforetak. Det skal videre drøftes hvordan styrer og sykehusholdene bør arbeide for å understøtte forbedringsarbeid.

¹<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoiZjcwZWZhYzMtMDRmMS00ZjVjLTk3ZGItOTUwOWZmMTA2YTM5IiwidCI6ImU3ZTYxZDk0LTg1ZDctNDFhYS1hZWFlTAAzNmJiZjJkYjZISIsImMiOjh9>

2. Prioritere psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling

Andre oppgaver 2018:

- De regionale helseforetakene skal implementere pakkeforløpene for psykisk helse og rus. Det vises til Nasjonal plan for implementering av pakkeforløp for psykisk helse og rus 2018-2020². Forberedende aktiviteter gjøres høsten 2018 slik at det fra 1. januar 2019 er mulig å motta henvisninger til, og behandle pasienter i pakkeforløp for psykisk helse og rus. Dette inkluderer blant annet:
 - Sørge for at praksis i spesialisthelsetjenesten blir endret i tråd med anbefalingene i pakkeforløpene.
 - Etablere forløpskoordinatorer i spesialisthelsetjenesten.
 - Sørge for innføring av nødvendig funksjonalitet i EPJ-systemene for mottak av henvisninger til pakkeforløp, registrering av koder og arbeidsflyt for håndtering av pakkeforløpene.
 - Sørge for at rapportering av forløpsinformasjon til Norsk pasientregister (NPR) gjøres etter gjeldende krav.
- De regionale helseforetakene skal forberede innføring av betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling fra 2019, jf. oppdragsdokument 2018. Det vises til Stortingets behandling 14. juni 2018 av Prop. 88 S (2017-2018) Kommuneproposisjonen 2019, jf. Innst. 393 S (2017-2018). Det vil bli overført midler fra de regionale helseforetakenes basisbevilgninger til kommunene i budsjett 2019. Betalingsplikten skal følge oppholdskommune, også for somatiske pasienter, fra 2019.

3. Bedre kvalitet og pasientsikkerhet

Andre oppgaver 2018:

- I oppdragsdokument 2018 fikk de regionale helseforetakene i oppdrag å samarbeide med Helsedirektoratet og pasientsikkerhetsprogrammet om å fremme forslag til plan innen 1. juni 2018 for hvordan arbeidet med en samordnet innsats på pasientsikkerhetsområdet bør innrettes fra 2019. De regionale helseforetakene skal videreføre planarbeidet i tråd med vedtak i styringsgruppen for pasientsikkerhetsprogrammet 7. juni 2018.
- I oppdragsdokument 2017 ble det stilt krav om at helseforetakene skulle dokumentere hendelser der anbefalingen om tilstedeværelse av jordmor ikke ble fulgt opp, i sine avvikssystemer. Alle helseforetakene har i Årlig melding 2017 rapportert at de dokumenterer avvik fra anbefalingen om tilstedeværelse av jordmor og bruker resultatene i eget forbedringsarbeid. Avvikene blir dokumentert ulikt, for eksempel i ulike systemer og perioder. De regionale helseforetakene skal rapportere andel fødsler der anbefalingen ikke er fulgt opp. Departementet foreslår at det gjøres en felles rapportering på dette for alle regioner med tall for 3. tertial 2018.
- I statsbudsjettet 2017 ble det bevilget 13,7 mill. kroner til å forbedre behandlingstilbuddet til barn og ungdom med ervedelt hjerneskade. Midlene er videreført. Departementet mottok i april 2018 rapporten *Nasjonal behandlingslinje for*

² <https://helsedirektoratet.no/publikasjoner/nasjonal-plan-for-implementering-av-pakkeforlop-for-psykisk-helse-og-rus-20182020>

rehabilitering av barn og ungdom med moderat til alvorlig hjerneskade. De regionale helseforetakene skal etablere et sammenhengende behandlings- og rehabiliteringsforløp for barn og ungdom med ervervete hjerneskader. Forløpet skal omfatte tidligrehabilitering i sykehus og samarbeid med hjemkommune om videre rehabilitering, inkludert pedagogisk tilbud. De regionale helseforetakene skal vurdere forslaget om bruk av Sunnaas sykehus for enkelte pasientgrupper, samt vurdere tiltak for kompetansespredning og organisering av den mest spesialiserte delen av behandlingstilbuddet.

- Lov om endringer i behandlingsbiobankloven (varig lagring av blodprøvene i nyfødt screeningen) iverksettes fra 1. juli 2018. Helse Sør-Øst RHF skal sørge for at det gis informasjon til de enkelte foreldre og barn i Nyfødt screeningen slik det kreves i behandlingsbiobankloven § 9a og overgangsbestemmelsen i punkt II i loven. Helse Sør-Øst RHF skal, i samarbeid med Direktoratet for e-helse, etablere teknisk løsning for varsling og gjennomføre varsling, samt etablere nødvendige ordninger for tilbaketreking av samtykke og mulighet for å kunne kreve destruksjon av enkeltpørver. Dette skal være på plass 1. juli 2019. Prosjektet skal forankres i alle de regionale helseforetakene. Det bes om en skriftlig statusrapport for arbeidet inkludert en prioritert fremdriftsplan innen 1. oktober 2018.
- De regionale helseforetakene skal utforme en samarbeidsavtale og prosedyrer for felles forhandlinger om pris på utvalgte legemidler mellom Sykehusinkkjøp HF og Amgros i Danmark. Det bilaterale samarbeidet er i tråd med mandatet for nordisk samarbeid på legemiddelområdet, som ble vedtatt av Nordisk Ministerråd i 2017.
- Det vises til oppdrag om SAFEST gitt i oppdragsdokument 2018. De regionale helseforetakene skal, i samarbeid med Statens legemiddelverk og Direktoratet for e-helse, så raskt som mulig realisere de fire prioriterte kravområdene knyttet til prosjektet SAFEST, i tråd med tidligere utredning og rapportering forelagt departementet. De regionale helseforetakene skal finansiere realisering og drift av de fire prioriterte kravområdene innenfor eksisterende budjetrammer. Departementet viser til at Direktoratet for e-helse parallelt har fått i oppdrag å gjøre en overordnet vurdering av øvrige mulige tiltak for realisering av enhetlig og strukturert legemiddelinformasjon i den samlede helse- og omsorgstjenesten. Det bes om at de regionale helseforetakene samarbeider med Direktoratet for e-helse og ser oppdragene i sammenheng. De regionale helseforetakene skal levere en framdriftsplan til departementet så snart denne foreligger. Status på framdrift skal rapporteres innen medio november 2018.
- Det vises til flere oppdrag til redegjørelse av 21. juni om overgang til faglig likeverdige, men rimeligere legemidler og tilgrensende oppdrag. Det legges til grunn at de regionale helseforetakene fortsatt følger opp anbefalinger og tiltakene i rapporten, og redegjør for denne oppfølgingen innen medio november 2018.
- De regionale helseforetakene skal sikre etablering og drift av infrastruktur som kan legge til rette for utvikling og bruk av molekylære tester, genpaneler og bruk av biomarkører i forskning og persontilpasset behandling. Det skal legges til rette for pasientforløp som integrerer forskning og klinikk, i tråd med anbefaling i Nasjonal strategi for persontilpasset medisin i helsetjenesten.

- De regionale helseforetakene skal utrede hvordan innføring og bruk av persontilpasset medisin kan håndteres i Nye Metoder i tråd med de vedtatte prioritiseringskriteriene, herunder beslutninger på enkeltpasientnivå. Det bør vurderes om ekspertpanelet kan ha en rolle i dette arbeidet.
- Det tas sikte på å overføre flere legemiddelgrupper fra folketrygden til de regionale helseforetakene i 2019. Som varslet i Prop. 85 S (2017–2018) legges det opp til å overføre finansieringsansvaret for legemidler til behandling av sjeldne sykdommer og legemidler som brukes av små pasientgrupper. I tillegg vil det være fortsatt opprydding i terapiområder som blant annet multippel sklerose. Helsedirektoratet har sendt på høring forslag til hvilke legemidler som skal omfattes av overføringen, med frist 27. juni 2018. De regionale helseforetakene skal forberede overføringen. Konkretisering av overføringen vil fremgå av Prop. 1 S (2018-2019).
- ParkinsonNett er etablert som prosjekt i Stavanger og Oslo. Prosjektperioden er utvidet til 31. desember 2019 for å sikre en kvantitativ kartlegging og evaluering av resultatene i prosjektet. Helsedirektoratet har fått i oppdrag å forankre resultater og erfaringer i alle regioner, og koordinere opprettelsen av en prosjektorganisasjon som skal gjennomføre en eventuell nasjonal implementering i 2020-22. De regionale helseforetakene skal bidra i arbeidet som Helsedirektoratet leder.
- Helse Nord skal utrede en alternativ løsning for møtekjøring med ambulanse som innebærer sjåfør- og mannskapsbytte. Dette for at pasienten kan bli liggende i ro i samme bil under hele transporten.

4. Oppfølging og rapportering

Det skal rapporteres på pkt. 1, 2 og 3 i Årlig melding 2018.

Med hilsen

Bent Høie

Kopi

Riksrevisjonen

Vedlegg 1 Tildeling av midler

Kap. 732, post 70 Særskilte tilskudd

Eikholt ressussenter for døvblinde

Stortinget har bevilget et engangstilskudd på 10 mill. kroner til Eikholt ressurscenter, jf. Innst. 400 S (2017-2018). Helse Nord RHF skal utbetale midlene til Eikholt.

Kap. 732, postene 72-75 Basisbevilgningene til de regionale helseforetakene

Post 72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF

Stortinget har bevilget 20 mill. kroner til kjøp av plasser innen rusomsorg i Helse Sør-Øst, jf. Innst. 400 S (2017-2018). Det vises til foretaksmøtet 13. juni.

Postene 72-75 Reduserte pensjonskostnader

I Prop. 1 S (2017–2018) ble det lagt til grunn en pensjonskostnad på 12,9 mrd. kroner for 2018. Oppdaterte beregninger fra pensjonsleverandørene gir et nytt anslag for pensjonskostnaden i 2018 på 11,8 mrd. kroner, som er 1,1 mrd. kroner lavere enn tidligere forutsatt. Dette skyldes hovedsakelig endringer i de økonomiske forutsetningene som ligger til grunn for beregning av pensjonskostnaden og en bedre avkastning på pensjonsmidlene i 2017 enn tidligere anslått. Det vises for øvrig til foretaksmøtet 13. juni og sak om endring av driftskredittrammen. På denne bakgrunn reduseres basisbevilgningene med 1,1 mrd. kroner:
Kap 732, post 72 reduseres med 592,1 mill. kroner
Kap 732, post 73 reduseres med 208,7 mill. kroner
Kap 732, post 74 reduseres med 157,9 mill. kroner
Kap 732, post 75 reduseres med 141,3 mill. kroner

Postene 72-75 Delvis reversering av overføring legemidler

Finansieringsansvaret for flere legemidler ble overført fra folketrygden til de regionale helseforetakene i 2018, jf. Prop. 1 S (2017–2018) og Innst. 11 S (2017–2018). En gruppe av legemidler som ble overført var legemidler til behandling av alvorlig astma, der ett av legemidlene (Xolair) i hovedsak benyttes utenfor spesialisthelsetjenesten. Dette legemidlet oppfyller derfor ikke kravene for overføring til spesialisthelsetjenesten og finansieringsansvaret tilbakeføres til folketrygden. På denne bakgrunn reduseres basisbevilgningene med 141 mill. kroner. Videre reduseres kap. 732, post 80 Kompensasjon for merverdiavgift med 28,2 mill. kroner. Dette innebærer følgende endringer:

Kap 732, post 72 reduseres med 60,7 mill. kroner
Kap 732, post 73 reduseres med 21,4 mill. kroner
Kap 732, post 74 reduseres med 16,2 mill. kroner
Kap 732, post 75 reduseres med 14,5 mill. kroner

Kap. 783 Personell, post 21 Spesielle driftsutgifter

Departementet viser til foretaksmøtet 13. juni 2018 hvor det ble lagt til grunn at de regionale helseforetakene skal medvirke i gjennomføringen av kvalifiseringsprogram for ELTE-utdannede. Helsedirektoratet er i 2018 tildelt 12,8 mill. kroner til å etablere og starte opp

kvalifiseringsprogrammet, og det tas sikte på oppstart høsten 2018. Disse midlene skal blant annet dekke lønnsutgifter i spesialisthelsetjenesten til ELTE-utdannede og veiledere.